

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 7Csp/72/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123305122
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Gkortsilas
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:6123305122.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

7Csp/72/2023

Okresný súd Levice, sudkyňou JUDr. Ľubica Gkortsilas, v spore žalobcu: Inkasáreň s.r.o., so sídlom 811 09 Bratislava – Staré Mesto, Pribinova 25, IČO: 35 777 974, v konaní zast.: Mgr. Zuzana Bírová, advokátka so sídlom 831 02 Bratislava – Nové Mesto, Americká 2, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, 934 01 Levice, o zaplatenie 89,90 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

7Csp/72/2023

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 89,90 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 6,25 % ročne zo sumy 89,90 eura od 19.10.2022 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 3,60 eura, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

7Csp/72/2023

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenou upomínaciu súdu, Okresnému súdu Banská Bystrica, dňa 13.04.2023 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 89,90 eur s úrokom z omeškania vo výške 6,25 % ročne zo sumy 89,90 eura od 19.10.2022 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 3,60 eur, ako aj trovy konania. Žalobca ďalej v podanej žalobe uviedol, že žalovaný sa dňa 18.10.2022 o 17.08 hod. na linke č. 070 č. vozidla 3345 na výzvu kontrolného orgánu nepreukázal platným cestovným lístkom, t. j. cestoval bez platného cestovného lístka. Žalovaný odmietol uhradiť cestovné vo výške 0,90 eur a sankčnú úhradu za nepreukázanie platného cestovného lístka počas jazdy vo výške 89 eur na mieste. Kontrolujúcou osobou právneho predchodcu žalobcu – Dopravným podnikom Bratislava bolo dňa 18.10.2022 vystavené hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 22010192 (variabilný symbol - hlásenka). Žalobca doporučeným listom zo dňa 02.03.2023 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky. Právny zástupca žalobcu vyzval doporučeným listom zo dňa 22.03.2023 žalovaného na úhradu pohľadávky. Na základe uvedeného si žalobca uplatňuje náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume poštovného 2 x 1,80 eur, spolu 3,60 eur. V zmysle ustanovenia § 517 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne

a včas nespĺní, je v omeškaní. Žalovaný odmietol zaplatiť požadovanú sumu za porušenie prepravných podmienok a tarify MHD splatnú dňom porušenia povinnosti žalovaného mať zakúpený lístok, t. j. dňom 18.10.2022 v deň vydania hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok. Z uvedeného vyplýva, že od 19.10.2022 je v omeškaní s uhradením cestovného a sankčnej úhrady, a teda žalobcovi vznikol so zreteľom na ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v spojení s ustanovením § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, nárok na úhradu úroku z omeškania.

2. Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní dňa 05.05.2023 vydal platobný rozkaz pod spisovou značkou 6Up/777/2023, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk.

3. Dňa 12.09.2023 Okresný súd Banská Bystrica vyzval právnu zástupkyňu žalobcu, aby sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy vyjadrila, či žalobca navrhuje pokračovanie v konaní voči žalovanému na súde príslušnom na prejednanie veci podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. Žalobca sa písomne vyjadril k výzve súdu a v stanovenej lehote oznámil upomínaciemu súdu, aby sa pokračovalo v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

5. Okresný súd Banská Bystrica dňa 18.09.2023 postúpil vec príslušnému súdu a o postúpení veci Okresnému súdu Levice upovedomil právnu zástupkyňu žalobcu podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní.

6. Žalovaný podľa § 167 ods. 2 CSP bol vyzvaný uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 02. októbra 2023 pod spisovou značkou 7Csp/72/2023-45, aby sa písomne vyjadril k žalobe s prílohami, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.11.2023.

7. Žalovaný sa k podanej žalobe nevyjadril.

8. Žaloba s prílohami bola žalovanému doručená oznámením zo dňa 08.02.2024 pod spisovou značkou 7Csp/72/2023-76 podľa § 116 ods. 2 veta druhá CSP.

9. Podľa § 177 ods. 1 a 2 CSP, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak a) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2000 eur, b) strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo c) to ustanovuje tento zákon. Súd v predmetnej veci rozhodol dňa 27.03.2024 bez nariadenia pojednávania podľa § 177 CSP, keďže hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2.000 eur, ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán sa považujú za nesporné. Rozsudok bol v zmysle § 219 ods. 3 CSP verejne vyhlásený, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil súd na svojej úradnej tabuli a webovej stránke v zákonnej lehote.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to najmä: predžalobnou výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 22.03.2023, písomným oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 02.03.2023 žalovanému, hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 18.10.2022 pod číslom 22010192, prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji. A zistil nasledovný skutkový a právny stav.

11. Z prepravného poriadku integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji (ďalej len „prepravný poriadok“), súd zistil, že v zmysle bodu A.3.1 v spojení s bodom A.5.3 písm. prepravného poriadku, vyhláseného a zverejneného právnym predchodcom žalobcu v zmysle zákona č. 514/2009 Z. z. a podľa zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave žalovaný ako cestujúci uzatvára s dopravcom Zmluvu momentom nastúpenia do dopravného prostriedku dopravcu. Nastúpením do dopravného prostriedku vyjadruje cestujúci svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsahnutými v PP IDS BK a žalovaný ako cestujúci je ďalej povinný sa na výzvu oprávnenej osoby preukázať platným cestovným lístkom alebo zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu.

12. Podľa článku A.14.3. Prepravného poriadku IDS BK platného od 15.11.2021, cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby dopravcu kedykoľvek počas prepravy, a to aj v okamihu vystúpenia, predložiť ku kontrole platný cestovný lístok alebo jeho nosič (BČK, VIK, mobilná aplikácia) a cestujúci, ktorý si uplatňuje zľavnené cestovné, aj preukaz na zľavu cestovného. Oprávnená osoba dopravcu má pri výkone kontroly právo na prístup k osobným údajom, ktoré sú súčasťou cestného lístka alebo jeho nosiča a preukazu na zľavu cestovného, a to v rozsahu nevyhnutnom na účely riadneho výkonu kontroly.

13. Podľa článku A.14.4. Prepravného poriadku IDS BK platného od 15.11.2021, cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa bodu A.14.3 PP IDS BK nemôže preukázať platným cestovným lístkom, je povinný zaplatiť dopravcovi okrem cestovného aj sankčnú úhradu.

14. Podľa prvej vety článku A.14.7. Prepravného poriadku IDS BK platného od 15.11.2021, sadzby sankčných úhrad sú uvedené v Cenníku uvedenom v prílohe 1 PP IDS BK.

15. Z cenníka uvedeného v prílohe 1 Prepravného poriadku IDS BK súd zistil, že sadzba sankčnej úhrady vo vlakoch sa riadi Prepravným poriadkom ZSSK/ Prepravným poriadkom RJ-SK. Sadzba sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je v cenníku stanovená na sumu 89,- eur.

16. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.06.2021 uzatvorenej medzi Dopravným podnikom Bratislava, akciová spoločnosť, a žalobcom súd zistil, že bola pohľadávka vyplývajúca z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 22010192 postúpená na žalobcu.

17. Z Oznámenia o postúpení pohľadávky a z ePotvrdeniek Slovenskej pošty, a.s., má súd za preukázané, že žalobca odovzdal oznámenia o postúpení pohľadávky a predžalobnej výzvy na poštovú prepravu, za účelom doručenia žalovanému. Obe doručované 24.03.2023.

18. Z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok má súd za preukázané, že žalovaný dňa 18.10.2022, v čase 17:08 cestoval linkou číslo 70, vozidlom č. 3345 v úseku zastávok Prístavný most a Pálenisko bez platného cestovného lístka.

19. Podľa § 2a ods. 2 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach, sa dopravou na dráhe rozumie doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava (ďalej len „mestská doprava“), doprava na špeciálnych dráhach a doprava na lanových dráhach, verejná doprava na dráhe je doprava vykonávaná dráhovým podnikom na uspokojovanie všeobecných prepravných potrieb podľa vopred vyhlásených prepravných podmienok, zverejneného cestovného poriadku a tarify.

20. Podľa § 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave prevádzkovanie cestnej dopravy a prevádzkovanie taxislužby je podnikanie, ktorého predmetom je odplatné poskytovanie dopravných služieb verejnosti cestnými motorovými vozidlami, ktoré sú na tento účel typovo schválené. Dopravnými službami sú v osobnej doprave preprava cestujúcich a ich batožiny a súvisiace služby, najmä informačné služby poskytované cestujúcim, systém rezervácie a predaja cestovných lístkov a miesteniek, služby poskytované cestujúcim pred začiatkom prepravy a počas nej.

21. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka (účinný od 01.12.2019), zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

22. Podľa § 12 ods. 2 písm. b) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave (účinný od 01.08.2022 do 31.12.2022), vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2.

23. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

24. Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie identifikačných údajov potrebných na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonomnom zástupcovi.

25. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

26. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

27. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 526 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. (Občianskeho zákonníka), postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

29. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (účinný od 01.01.2015), výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

30. Súd sa v prvom rade zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitimovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti, teda je pasívne vecne legitimovaný. Preskúmvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žalovaný nenamietal. Zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby.

31. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, postúpil Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23.06.2021 na žalobcu, a oznámil postúpenie žalovanému listom zo dňa 02.03.2023. Žalobca je tak aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby.

32. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalovaný ako cestujúci využil prepravné služby právneho predchodcu žalobcu, uzatvoril s ním zmluvu o preprave osôb v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka. Z tohto titulu mal žalovaný, ako cestujúci, povinnosť zaplatiť cestovné za dopravcom poskytnuté služby. Túto povinnosť si nesplnil a na výzvu revízora sa nepreukázal označeným platným cestovným lístkom. Súd mal za preukázané, že žalovaný dňa 18.10.2022 v úseku zastávok Prístavný most – Pálenisko, na linke č. 70 číslo voza 3345 o 17:08 hod., cestoval bez platného cestovného lístka. Žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie cestovného vo výške 0,90 eur a sankčné úhrady vo výške 89 eur. Súd považoval žalobu za dôvodnú, a preto jej v celom rozsahu vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť istinu vo výške 89,90 eur. Zároveň súd uložil žalovanému aj povinnosť zaplatiť náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 3,60 eur, čo predstavuje náklady za poštovné (2 x 1,80 eur = 3,60 eur).

33. Žalovaný v priebehu konania nespochybnil skutkové tvrdenia žalobcu ohľadne existencie a trvania zmluvného vzťahu so žalobcom, nepopieral nárok uplatnený žalobcom a ani rozsah svojho záväzku voči žalobcovi, tiež nepreukázal, že dlžnú sumu alebo jej časť uhradil, resp. že jej záväzok zanikol iným spôsobom. Na základe vykonaného dokazovania súd ustálil, že žaloba je dôvodná.

34. Žalovaný sa s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania, a preto súd priznal žalobcovi aj ním uplatnený 6,25 % ročný úrok z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 1 veta prvá, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (účinný od 01.01.2015). Žalovaný cestoval bez cestného lístka podľa hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok pod č. 22010192 dňa 18.10.2022, a preto si žalobca dôvodne uplatnil 6,25 % ročný úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po porušení povinnosti žalovaným, t. j. od 19.10.2022.

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Žalobca mal v konaní plný úspech, a preto má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

7Csp/72/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Nitre.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.